

Peel en Maas, juli 2023

Kadernota 2024

Met lef en vertrouwen
verder bouwen

Inhoud

1.	Inleiding	4
2.	Financiële paragraaf	8
	Bijlage A: Financiële uitgangspunten	13
	Bijlage B: Voorgenomen investeringen 2024	14
	Bijlage C: Voorgenomen claims 2024 – 2027	21

1. Inleiding

Er gebeurt veel in de wereld. In deze tijden is het wat ons betreft belangrijk om nog bewuster een duidelijke, betrouwbare overheid te zijn. Voor ons betekent dit een overheid die voorspelbaar is. Die duidelijk is over waar ze wel van is en waar ze niet van is in het toekomstbestendig en vitaal houden van Peel en Maas. Die duidelijk heeft voor welke waarden ze staat en deze zelfbewust uitdraagt. Die consistent en rolzuiver werkt aan een met de samenleving bepaalde lange termijnkoers. Die ruimte geeft aan al het waardevolle dat er vanuit gemeenschappen en individuen zelf gebeurt. Die ruimte geeft en die het lef heeft om een stap naar voren te zetten als de situatie daar om vraagt.

Vanuit dit perspectief is de kadernota voor 2024 voorbereid. Met deze kadernota bepaalt u de kaders op basis waarvan het college de begroting voor 2024 kan voorbereiden. Ook geven wij in deze inleiding op hoofdlijnen inhoudelijk duiding aan de wijze waarop we in 2024 met u vanuit lef en vertrouwen verder bouwen aan een Peel en Maas waarin de ruimte beleefd kan worden.

De financiële doorkijk op hoofdlijnen

In het meerjarenperspectief dat we in deze kadernota aan u voorleggen zijn we voor de komende jaren in staat een positief saldo te presenteren, waarbij er ruimte is om met lef en vertrouwen te investeren én te sparen. Daarbij zijn we met elkaar in staat om de lasten voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties laag te houden. Om ons financieel fundament gezond te houden, stellen we in deze kadernota het volgende voor:

- We voegen structureel jaarlijks € 3 miljoen toe aan de algemene reserve;
- We voegen jaarlijks € 200.000 extra toe aan de kapitaallasten om ruimte te maken en te houden voor toekomstige investeringen;
- We indexeren de lokale lasten voor inwoners zonder een extra verhoging toe te passen. Daarmee houden we de lokale lasten in de traditie van Peel en Maas laag.

Ruimte voor vitale gemeenschappen

In Peel en Maas zijn inwoners met elkaar leidend als het gaat om het hoofddoel: het realiseren en behouden van vitale gemeenschappen. Dat vraagt een overheid die respectvol en waarderend omgaat met al het sociaal kapitaal dat tussen inwoners in gemeenschappen aanwezig is. Om ons ook de komende jaren als gemeente op een rolzuiwere manier te verhouden tot vitale gemeenschappen en bij te dragen aan de vitaliteit in de dorpen zijn we het volgende van plan:

- We herijken de kaderstelling vitale gemeenschappen;
- We gaan, in samenwerking met betrokken partners en met u als raad, aan de slag met de plannen voor de huisvesting van het Agora-onderwijs, de huisvesting van IKC De Kemp in Egchel en De FavoRIET in Panningen in 2024;
- We investeren in tijd en/of geld in goede binnensportaccommodaties, een duurzaam Pius Park en een toekomstbestendige accommodatie voor de voetbalverenigingen uit Egchel en Panningen die onlangs besloten hebben samen te gaan;
- We geven uitwerking aan de door de raad bepaalde kaders voor het erfgoedbeleid door deze concreter in uitvoeringsbeleid te vertalen, waarbij de financiën die hiervoor nodig zijn inzichtelijk worden gemaakt;
- We zien uit naar de uitvoering van de dorpsontwikkelingsvisie die Koningslust op dit moment zo goed als gereed heeft en de opbrengst van het visietraject dat in en door Kessel opgepakt wordt;
- Een warm welkom voor nieuwkomers: arbeidsmigranten, statushouders en Oekraïense vluchtelingen.

Wonen voor iedereen

Vitale gemeenschappen hebben het nodig dat er voor alle inwoners een fijne plek is om te wonen. Dat is in deze tijden niet vanzelfsprekend. Dit maakt dat dit thema niet alleen hoog op onze eigen 'overheidsagenda' staat; ook in de kernen krijgt dit thema veel aandacht. We waarderen het zeer dat betrokkenen uit de samenleving hun eigen ideeën en inzichten over toekomstbestendig wonen met ons delen.

Voor veel inwoners van onze gemeente – denk aan starters, vluchtelingen, statushouders, senioren, jongeren, inwoners in armoede en woonwagenvolwoning – is het lastig om op deze woningmarkt

geschikte woonruimte te vinden. Wij stellen heel bewust voor om in Peel en Maas de diversiteit te koesteren en daarom voor al deze groepen onze bijdrage te leveren aan goede woonruimte.

Concreet betekent dit voor 2024 en verder het volgende:

- Het woningbouwtempo dat de afgelopen jaren is ingezet – en waarbij er in vier jaar tijd circa 800 woningen zijn gebouwd – willen we vasthouden. Daarom spreken we de ambitie uit om in de komende 4 jaar dit aantal nogmaals toe te voegen en daarmee ruim voor 2030 de oorspronkelijke opgave te overstijgen;
- We stellen voor een huisvestingsfonds van € 100.000 per jaar in te stellen gedurende 5 jaar. Met dit fonds willen we zowel tijdelijke als ook permanente woonvormen snel mogelijk maken. Hiertoe stellen we een regeling op die ontwikkelaars en initiatiefnemers in staat stelt om bij een tekort in hun plannen een compensatie aan te vragen zodat deze plannen voor de diverse groepen alsnog gerealiseerd kunnen worden;
- De reservepositie van Peel en Maas biedt voldoende ruimte om toekomstige grondexploitatieprojecten te dekken;
- We gaan over tot een nog actievere grondpolitiek om via die weg de woningbouwopgave tot realisatie te brengen. Dit doen we nadrukkelijk vanuit een stedenbouwkundige visie, als basis voor uitbreidingsmogelijkheden in de dorpen waar de woonopgave het grootst is. We starten met Baarlo, Maasbree en Kessel;
- We gaan verder met de ontwikkeling van Kuukven in Baarlo, Panningen Zuid en de tweede fase van Giel Peetershof in Egchel waarbij 30% sociale huur uitgangspunt is;
- We zien de positieve resultaten van het ruimte bieden voor woning- en kavelsplitsing en pré-mantelzorgwoningen en geven hier met energie vervolg aan;
- We geven uitvoering aan het raadsbesluit voor de realisatie van 5 extra woonwagendplaatsen.

Een duurzaam sociaal domein

In Peel en Maas is er voor iedereen gelegenheid om, naar vermogen, deel te nemen en bij te dragen. We zien dat het economisch tij, met een stevige inflatie en uit de pan rijzende energiekosten, het voor een aanzienlijke groep inwoners lastig maakt om op een fatsoenlijke manier mee te doen aan het normale leven. Net in de afgelopen jaren steunen we deze inwoners met de benodigde aandacht en zorgzaamheid. Er is in Peel en Maas immers altijd een vangnet voor de meest kwetsbare inwoners. We vinden het van belang dat ook inwoners met een wat grotere afstand tot de arbeidsmarkt op een passende manier meedoen en in staat zijn bij te dragen.

Alle kinderen in Peel en Maas gunnen wij een kansrijke start in het leven, ongeacht waar hun wieg staat of heeft gestaan. We vinden het belangrijk dat kinderen, jongeren en gezinnen zich thuis voelen in Peel en Maas. Het is hier fijn en veilig opgroeien en opvoeden. Daar waar het bijvoorbeeld vanwege veiligheid of gezondheid nodig is, zorgen we er voor dat zwaardere vormen van zorg en ondersteuning, zoals gespecialiseerde jeugdzorg en jeugd- en gezinsbescherming, worden ingezet.

Om onze bijdrage te leveren aan een Peel en Maas waarin iedereen kan en mag meedoen en waarin kinderen, jongeren en gezinnen zich thuis voelen, stellen we het volgende voor:

- We ondersteunen desgewenst processen waarin kernen – zoals bijvoorbeeld Maasbree, Kessel, Meijel en Baarlo – nadenken over het opvoeden en opgroeien van hun jeugd;
- We ontwikkelen met betrokken ondernemers het Experience Centre verder;
- Met de gemeenten Horst aan de Maas en Venray geven we vorm en inhoud aan de ontwikkeling van het participatiebeleid en de inzet van de NLW hierbij;
- We evalueren de effectiviteit van het steunfondsen Armoede en komen indien nodig met voorstellen voor het vervolg;
- Met betrokken inwoners en organisaties werken we, op een manier die bij Peel en Maas past, aan de mentale weerbaarheid van de jeugd in onze gemeente. We hebben daarbij aandacht voor het middelengebruik onder jeugd;

- We zetten in het brede sociale domein voortdurend stappen in onze dienstverlening om aan te sluiten bij de leefwereld van mensen. Denk daarbij onder andere aan de pilot Hendig, aan verdere intensivering van de integrale samenwerking in de driehoek zorg, gemeente en onderwijs, de aanwezigheid van gezinscoaches bij huisartsen en scholen, de samenwerking met Vorkmeer en de inzet van de Brugklas. In de herijkte kaderstelling Sociaal domein willen we nadrukkelijk in samenwerking met maatschappelijke partners, betrokken inwoners en uw raad inhoud geven aan de manier waarop we de komende jaren zorg en ondersteuning bieden aan inwoners die dat (tijdelijk) nodig hebben.

Een duurzame openbare ruimte die beleefd wordt

Een goed toegankelijke, duurzaam ingerichte en onderhouden fysieke leefomgeving is van grote waarde voor vitale gemeenschappen. Het is de plek waar mensen elkaar ontmoeten, waar inwoners hun activiteiten ontplooiën, tot spelen en bewegen uitgenodigd worden en het draagt bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor mensen en bedrijven. Wij vinden het belangrijk dat inwoners, ondernemers en organisaties hun openbare ruimte beleven. In 2024 investeren wij als volgt in een diverse, duurzame openbare ruimte in Peel en Maas:

- We werken met betrokken inwoners en gemeenschappen aan de gebiedsvisie in Baarlo, aan de toekomstvisie voor het centrum van Maasbree en het masterplan voor Kessel-Eik;
- Gelet op de zogenoemde Kaderrichtlijn Water stellen we voor een aantal investeringen te doen in waterkwaliteit, met name in Baarlo en op een aantal bedrijventerreinen;
- We investeren in Helden en Kessel in verdere verbetering van de verkeersveiligheid, omdat we het van belang vinden dat de openbare ruimte in Peel en Maas veilig beleefd kan worden.

Een toekomstbestendig buitengebied

Het buitengebied van Peel en Maas wordt geconfronteerd met een aantal transitieopgaven die ook nog eens gelijktijdig plaatsvinden. Opgaven op het gebied van de natuur, transitie van de land- en tuinbouw en de energietransitie, die raken aan de vitaliteit van ons buitengebied. Zo zullen we geconfronteerd worden met landelijke en provinciale opkoopregelingen voor veehouders voortvloeiende uit de stikstofaankoop. Daarnaast worden waar nodig door de provincie Limburg in het kader van het Limburgs Programma Landelijk Gebied aanvullende maatregelen genomen voor het bereiken van natuurdoelen. Als gevolg van deze ontwikkelingen ligt de uitdaging voor ons om het buitengebied vitaal en leefbaar te houden. Voor 2024 betekent dit wat we:

- Met provincie Limburg, regio en Rijk samenwerken binnen NOVEX gebied De Peel en de gebiedsprocessen als uitvloeisel van het Limburgs Programma Landelijk Gebied;
- Actief meedenken met ondernemers die stoppen met hun bedrijf en de locatie willen omzetten naar een andere bestemming. Maatwerk is hierbij het uitgangspunt.

Bouwen aan een duurzame economie

Een toekomstbestendige economie is een belangrijk onderdeel van het goede leven in Peel en Maas. Deze toekomstbestendigheid houdt wat ons betreft een transitie in naar een circulaire economie. We zien overigens dat de krappe arbeidsmarkt in veel van deze sectoren zorgt voor de nodige uitdagingen. Arbeidsmigratie kan in de aanpak van dit vraagstuk wat ons betreft, binnen de kaders die uw raad stelt en passend bij de aard van onze gemeente en de draagkracht van gemeenschappen, een deel van de oplossing zijn. In 2024 werken we actief aan:

- Uitbreiding van de bedrijventerreinen in Maasbree en Meijel;
- We herijken de kaderstelling Economie;
- In 2024 wordt uitvoering gegeven aan het centrumplan Panningen nadat besluitvorming in uw raad hierover heeft plaatsgevonden;
- We blijven inzetten op een goede huisvesting en integratie van arbeidsmigranten.

Veiligheid als fundament voor vertrouwen

Veiligheid is het fundament waarop vrijheid kan bestaan. Met partners dragen we consequent en duidelijk bij aan een gemeente waar het veilig leven, wonen en ondernemen is. Met onze partners zetten we evenals de afgelopen jaren in op de aanpak van ondermijnende criminaliteit. In 2024 leveren wij als volgt onze bijdrage aan een veilig Peel en Maas:

- We herijken de kaderstelling Integrale veiligheid;
- In het kader van zorg en veiligheid wordt ingezet op een familieaanpak. Dit doen we nadrukkelijk met partners in het zorg- en veiligheidsdomein;
- We stellen voor om de tijdelijke middelen waarmee we twee BOA's inzetten structureel te maken. Dit doen we gelet op de positieve ervaring die we hebben opgedaan tijdens de pilot;
- We verstevigen de juridische kwaliteit van de organisatie kwantitatief en kwalitatief. De invoering van de Omgevingswet, de toename in de inzet van bestuurlijk juridische instrumenten op het terrein van openbare orde en veiligheid, een toenemend aantal juridische procedures en de uitbreiding van de wettelijke mogelijkheden om een Bibob-toets uit te voeren maken deze versteviging noodzakelijk;
- We intensiveren de persoons- of groepsgerichte aanpak van overlastgevende jongeren, c.q. criminele jongeren.

Verder bouwen op een stevig fundament

We vinden een solide financiële huishouding van groot belang. Vanaf het ontstaan van Peel en Maas hebben we met elkaar een waardevol fundament gelegd dat ons in staat stelt de toekomst met lef en vertrouwen tegemoet te treden. Ook in deze bewegelijke tijden. Dit fundament vraagt op gezette tijden om onderhoud. Dat maakt dat we voorstellen om in 2024 te investeren in:

- Het toekomstbestendig houden van de organisatie in kwantitatieve en kwalitatieve zin;
- De ICT die ondersteunend is aan deze organisatie. Hiermee houden we onze dienstverlening op het huidige – als goed beleefde – peil en verstevigen we de informatieveiligheid van onze organisatie.

Veel van de uitdagingen waar de samenleving nu voor staat, vragen om een overheid die ook buiten de gemeentegrenzen effectief zijn bijdrage levert. Of het nu gaat om het werken aan een duurzame regionale economie, het opvangen van mensen die hier een veilig onderdak zoeken, het zorgen van een adequate ontsluiting van onze regio en het benutten van de kansen die onze grensligging met zich meebrengt. Al deze zaken vragen van ons dat we effectief deelnemen aan overheidsnetwerken die er toe doen. Zeker de Regio Noord-Limburg, de P10 en de Euregio helpen in het gezamenlijk op een effectieve wijze tegemoet treden van de uitdagingen en kansen waar we voor staan. In de Regio Noord-Limburg worden de eerste voorbereidingen getroffen voor een volgende Regio Deal. Uiteraard houden wij uw raad van de ontwikkelingen op de hoogte. Op het moment dat het proces ver genoeg is gevorderd vragen wij u, waar nodig, om de benodigde middelen voor deelname aan de Regio Deal te reserveren.

Tot slot

We zien er naar uit om in 2024 met uw raad en met betrokken inwoners, ondernemers en andere organisaties verder te werken aan het opnieuw bepalen van onze lange termijnkoers door voort te bouwen op de in 2023 gestarte herijking van onze kaderstellingen. Op deze wijze blijven we een betrouwbare overheid die vanuit doorleefde kernwaarden consistent en rolzuiver werkt aan een met de samenleving bepaalde lange termijnkoers.

2. Financiële paragraaf

Financiële vooruitblik 2024 – 2027

De financiële vooruitblik 2024 – 2027 is gebaseerd op de bedragen uit de begroting 2022. De jaarschijf 2027 is op een aantal punten geactualiseerd (o.a. indexering, algemene uitkering, kapitaallasten). Sinds de vaststelling van de begroting hebben zich tal van ontwikkelingen voorgedaan die van invloed zijn op de financiële situatie van de gemeente Peel en Maas. In deze paragraaf geven we een overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen en lichten we die toe. Bij de begroting 2024 zullen we de onderstaande saldi weer verder actualiseren en specificeren.

	2024	2025	2026	2027
Begrotingssaldi 2023	2.181.380	5.158.961	1.532.193	1.532.193
1. Actualisatie jaarschijf 2027	0	0	0	-1.525.567
2. Voorgenomen claims en investeringen	-672.000	-737.451	-737.451	-737.451
3. Autonome ontwikkelingen	-1.278.004	-1.141.384	-1.141.384	-1.141.384
4. Effecten bijstellingsrapportage	-413.000	-269.000	-244.000	-269.000
5. Algemene uitkering	1.647.852	1.834.192	1.008.772	2.883.107
6. Algemene reserve	0	0	0	0
Saldi 2024 - 2027	1.466.228	4.845.318	418.130	741.898

Deze saldi zijn inclusief een jaarlijkse toevoeging aan de algemene reserve van € 3.000.000.

1. Actualisatie jaarschijf 2027

Bij de begroting moeten we een financiële vooruitblik voor 4 jaar opnemen. Dat betekent dat we bij de begroting 2024 dus een nieuwe jaarschijf (2027) toevoegen waarbij diverse posten aangepast moeten worden. Dat betreft onder andere de algemene uitkering, indexatie van uitgaven en inkomsten, bijstelling van de verwachte kapitaallasten en het aanpassen van verwachte toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

2. Voorgenomen investeringen en claims Investerings:

In de begroting is jaarlijks een bedrag van € 250.000 opgenomen om de kapitaallasten (rente en afschrijving) te dekken van de nieuwe investeringen die voor dat jaar worden verwacht. Van bepaalde investeringen (zoals voor riolering) zijn de kapitaallasten al afgedekt in reguliere budgetten en die gaan dus niet ten koste van de beschikbare € 250.000. Voor 2024 en 2025 is voorzien dat extra investeringen in de openbare ruimte noodzakelijk zijn en is het budget verhoogd van € 250.000 naar € 400.000.

In bijlage B zijn de voorgenomen investeringen voor 2024 opgenomen. De kapitaallasten van de voorgenomen investeringen zijn € 465.451. In de begroting is rekening gehouden met een budget van € 400.000 zodat er € 65.451 aan meerkosten ontstaan vanaf 2025. Pas als de investering in gebruik is genomen, beginnen de kapitaallasten te tellen. De verwachting is dat niet alle investeringen per 31 december 2024 in gebruik zijn genomen dus voor dat jaar nemen we geen extra kapitaallasten op.

Omdat er in de komende jaren ook enkele majeure projecten op stapel staan is er voor gekozen om, naast de reguliere budgetten, nog een extra stelpost 'Kosten majeure projecten' op te nemen. Voorbeelden van deze majeure projecten zijn de businesscases IHP (Integraal HuisvestingsPlan onderwijs), sporthal Maasbree, verkabeling Kessel/Kessel-Eik, Centrumplan Panningen, Pius Park. etc. Daarvoor zijn de volgende budgetten opgenomen met een jaarlijkse stijging van € 200.000:

2024 : € 750.000
2025 : € 950.000
2026 : € 1.150.000
2027 : € 1.350.000

Claims:

In de begroting is geen regulier budget opgenomen om claims af te dekken. In eerste instantie worden de verwachte begrotingsoverschotten aangewend om de kosten van de claims te dekken. Bij bepaalde claims kan wel een specifieke dekking worden aangegeven in de vorm van een reserve of stelpost in de begroting. In bijlage C zijn de voorgenomen claims voor 2024 en verder opgenomen. Daaruit blijkt dat de kosten die niet gedekt kunnen worden uit specifieke posten per saldo € 672.000 bedragen. Deze kosten komen dus ten laste van de verwachte begrotingsoverschotten in 2024 en verder.

3. Autonome ontwikkelingen

Sinds de vaststelling van de begroting 2023 hebben zich diverse ontwikkelingen voorgedaan die financiële impact hebben. Dat betreft onder andere de bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen die op basis van de ontwerpbegrotingen 2024 veelal hoger zijn dan in onze gemeentelijke begroting geraamd.

Actualisatie en indexering bijdrage Verbonden partijen

De begrotingen 2024 van diverse gemeenschappelijke regelingen gaan uit van een hogere gemeentelijke bijdrage van Peel en Maas dan we op dit moment hebben geraamd. Dat betekent dat wanneer de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen worden vastgesteld er bijstellingen nodig zijn. Dat betreft de volgende bedragen en gemeenschappelijke regelingen:

	Bijstelling gemeentelijke bijdrage
Veiligheidsregio	€ 526.210
BsGW	€ 94.339
Omnibuzz	€ 31.114
MGR Sociaal domein	€ 61.776

Personele ontwikkelingen

Door diverse ontwikkelingen is de huidige personeelscapaciteit op bepaalde taakvelden niet meer toereikend. Bij burgerzaken speelt dat vanaf het jaar 2024 er een forse toename in de verlengingen van paspoorten en identiteitsbewijzen zal ontstaan. Dit heeft te maken met gewijzigde termijn van de geldigheidsduur van de documenten van 5 naar 10 jaar. Deze wijziging is ingegaan in 2014 en zorgt in de jaren 2024 - 2028 voor een forse toename in de aantallen aanvragen. Het afhandelen van de aanvragen is met de huidige bezetting van de frontoffice burgerzaken niet mogelijk. Daarom is een tijdelijke uitbreiding vanaf het najaar 2023 tot en met 2028 van 2 FTE noodzakelijk. Verder is, om te voldoen aan de ARBO-voorschriften een preventiemedewerker noodzakelijk. Er is behoefte aan een medewerker die structureel aandacht geeft aan de preventietaken, waarbij de focus onder andere ligt op preventie met betrekking tot de psychosociale arbeidsbelasting (PSA). In totaal gaat het nu om 3 FTE uitbreiding waarvan 2 FTE tijdelijk, die tot € 220.000 aan extra uitgaven leiden.

Lagere dividendopbrengst Enexis en BNG

De provincie Limburg geeft in haar begrotingsrichtlijnen adviezen over de verwachte opbrengst aan dividend van Enexis en BNG. Voor de begroting 2024 en verder gaat de provincie uit van een lager dividend bij Enexis Holding NV. Dat komt door de verwachte grote investeringen in het elektriciteitsnetwerk in de komende jaren. De lagere dividendverwachting betekent voor Peel en Maas ook lagere opbrengsten.

4. Structurele effecten bijstellingsrapportages

In de 1e bijstellingsrapportage worden diverse budgetten voor het jaar 2023 aangepast. Het gaat daarbij in hoofdzaak om hogere kosten vanwege inflatie en indexatie. Voor zover mogelijk wordt daarvoor de algemene stelpost inflatie / indexatie ingezet. Die is niet toereikend om alle effecten te compenseren en dus ontstaat er, per saldo, nog een nadeel voor de begroting 2024 en verder.

5. Algemene uitkering

Eén van de belangrijkste posten in de financiële doorkijk betreft de algemene uitkering uit het gemeentefonds. In de jaren 2024 en 2025 is de algemene uitkering verhoogd vanwege de verwachte rijksuitgaven en de opschorting van de opschalingskorting (korting die vanuit het Rijk is opgelegd omdat gemeenten door gedwongen opschaling kosten zouden besparen). Vanaf 2026 wordt de

opschalingskorting weer van kracht en nemen de overheidsuitgaven af. Daardoor daalt de algemene uitkering.

Vanaf 2027 wijzigt ook de systematiek om de groei of krimp van het gemeentefonds (accres) te bepalen. De groei of krimp wordt gekoppeld aan de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP) en niet langer aan de omvang van de rijksuitgaven. Voor de loon- en prijscompensatie wordt een mix van indexcijfers voor het betreffende begrotingsjaar gehanteerd. Wat hiervan exact de effecten zijn voor 2027 is niet duidelijk. Vooralsnog zijn wel voorlopige / verwachte cijfers opgenomen voor 2027 maar de daadwerkelijke effecten van het koppelen van de omvang van het gemeentefonds aan het BBP blijken pas in 2025.

Op basis van de Meicirculaire 2023 is de algemene uitkering in de jaren 2024 tot en met 2027 verhoogd. Voor een groot deel hangt dat samen met hogere lonen en prijzen dan waarmee in de Septembercirculaire 2022 was gerekend. Daarom gebruiken we een deel van de hogere algemene uitkering ook om de stelpost inflatie te verhogen (€ 500.000). Verder blijkt uit de Meicirculaire dat er nu concrete bedragen zijn opgenomen als compensatie voor de hogere kosten van jeugdhulp. Vooralsnog betreft dat de jaren 2024 en 2025 zodat we voor 2026 en 2027 nog steeds uit moeten gaan van een stelpost.

Vanaf 2026 wordt ook een korting doorgevoerd vanwege de afschaffing van het abonnementstarief Wmo. Door afschaffing van die maatregel zal de opbrengst aan eigen bijdragen van cliënten uit de Wmo stijgen en vooruitlopend hierop heeft het Rijk al een korting opgenomen.

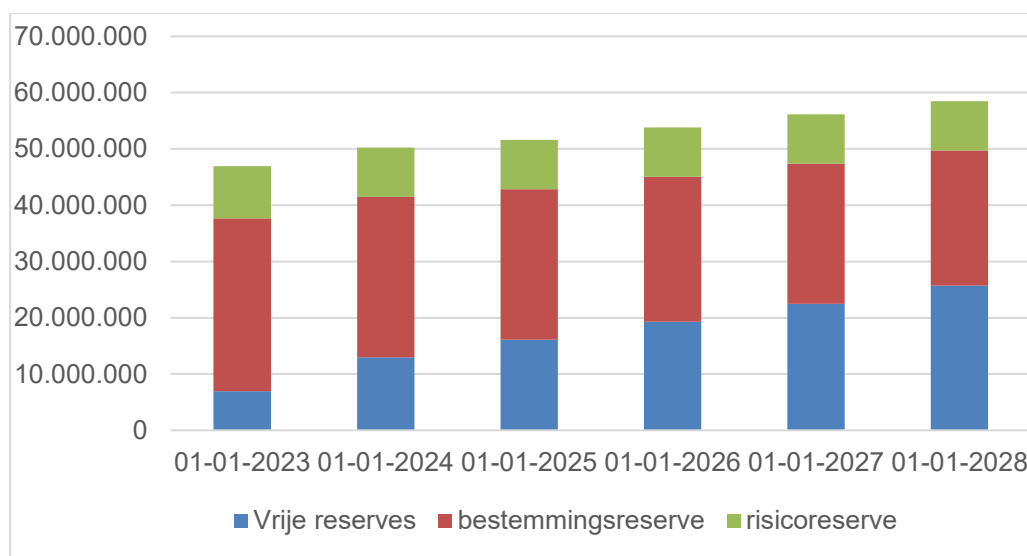
6. Toevoegingen algemene reserve

Peel en Maas streeft naar een robuuste financiële positie zodat we tegen een stootje kunnen als het financieel tegen zit. Daarvoor is een gezonde reservepositie noodzakelijk en om dat te meten hanteren we het kengetal solvabiliteit. Dat kengetal zegt iets over de verhouding eigen vermogen (reserves) ten opzichte van het totale vermogen en geeft aan in welke mate de gemeente aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.

Volgens landelijke normen is een solvabiliteit van minder dan 20% het meest risicovol en lopen gemeenten met een solvabiliteit van meer dan 50% het minste risico. Ons streven is om, door op verantwoorde wijze ons eigen vermogen te versterken (toevoegen reserves), te komen tot een solvabiliteit tussen de 35% en 50%. De verwachting op basis van het huidige financieel perspectief is dat onze solvabiliteit de komende jaren stijgt van 23% in 2022 naar 34% in 2026.

Om de reservepositie van Peel en Maas te verstevigen wordt in de jaren 2024 tot en met 2027 jaarlijks € 3.000.000 toegevoegd aan de algemene reserve. Als die toevoeging wijzigt heeft dat invloed op de begrotingssaldi.

Het verwachte verloop van de reserves is als volgt:

Stelpost indexatie / inflatie:

Bij de begroting 2023 hebben we een stelpost opgenomen om de kosten van loon- en prijsstijgingen die op dat moment onvoldoende concreet waren af te dekken. Inmiddels zijn diverse ontwikkelingen wel duidelijk en is er bij de autonome ontwikkelingen en doorwerking van de 1^e bijstellingsrapportage 2023 een verband met de gestegen prijzen. Ook de overeengekomen CAO voor gemeentelijk personeel laat een hogere loonstijging zien dan we in de personeelsbudgetten hebben opgenomen.

Uit de Meicirculaire 2023 blijkt dat we via de algemene uitkering een extra compensatie ontvangen voor de hogere loon- en prijsontwikkeling. Die compensatie gebruiken we om de stelpost inflatie aan te vullen en zo weer een wat grotere buffer te creëren.

Het verloop van de stelpost ziet er als volgt uit:

	2024	2025	2026	2027
Algemene stelpost indexatie / inflatie	€ 1.800.000	€ 2.150.000	€ 2.300.000	€ 2.300.000
Inzet ten behoeve van:				
CAO 2023 personeel	€ 1.365.296	€ 1.385.775	€ 1.419.633	€ 1.425.000
Ophoging investeringskredieten	€ 142.000	€ 142.000	€ 142.000	€ 142.000
Structurele effecten 1e bijstellingsrapportage	€ 292.000	€ 462.000	€ 462.000	€ 462.000
Nog beschikbaar	€ 704	€ 160.225	€ 276.367	€ 271.000
Aanvulling stelpost via Meicirculaire 2023	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000
Stelpost indexatie / inflatie:	€ 500.704	€ 660.225	€ 776.367	€ 771.000

Bijlagen

- A: Financiële uitgangspunten
- B: Voorgenomen investeringen 2024
- C: Voorgenomen claims 2024 - 2027

Bijlage A: Financiële uitgangspunten

Algemeen

De gemeente voert een langjarig solide financieel beleid, waarbij voorkomen wordt dat er grote schommelingen ontstaan. Voorspelbaarheid, langjarige bestendigheid en orde op zaken voeren de boventoon. Volgens de huidige informatie van het Rijk zal het gemeentefonds vanaf 2026 een terugval laten zien, wat een zorgvuldig structureel beleid noodzakelijk maakt.

- Structurele exploitatietekorten vangen we niet op met vermogen (reserves);
- Incidentele meevallers worden gebruikt om de vermogenspositie te versterken.

Overige uitgangspunten

Bij het opstellen van de begroting 2024-2027 worden de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd:

- Als startpunt van de begroting 2024 wordt de meerjarenraming vanuit de begroting 2023 gehanteerd;
- De afgelopen jaren was de indexering in de gemeentelijke meerjarige begroting 1%. De werkelijke indexatie varieerde weliswaar, maar gemiddeld genomen was die 1% stijging voldoende om de uitgaven te dekken. In 2023 is uitgegaan van een indexatie van 3%. In 2023 is de werkelijke inflatie ook een stuk hoger dan die 1% dus kiezen we ervoor om de indexatie voor (loon)kosten en opbrengsten in 2024 bij te stellen naar 2,0%, in 2025 1,5% en voor de jaren 2026 en verder weer uit te gaan van 1%. Aangezien de inflatie op dit moment nog vrij grillig is kiezen we er bovendien voor om jaarlijks nog een algemene stelpost op te nemen. Die post kan worden ingezet ter dekking van eventuele extra prijs- of loonstijgingen. Hiermee komt de inflatiecorrectie in lijn met de verwachtingen volgens de Meicirculaire 2023;
- Voor kapitaallasten van nieuwe investeringen is een bedrag van € 250.000 per jaar opgenomen. Voor de jaren 2024 en 2025 wordt voorzien dat extra investeringen in de openbare ruimte noodzakelijk zijn en is het budget voor die jaren verhoogd van € 250.000 naar € 400.000;
- Voor kapitaallasten en kosten van majeure projecten is een aanvullende stelpost opgenomen van € 750.000 in 2024, € 950.000 in 2025, € 1.150.000 in 2026 en € 1.350.000 in 2027;
- Activering en afschrijving vinden in principe plaats conform Nota afschrijving en waardering;
- Voor de berekening van de rente over de reserves en het berekenen van de kapitaallasten van nieuwe investeringen hanteren we een rentepercentage van 0,75%;
- De algemene uitkering van het gemeentefonds wordt berekend conform de laatst gepubliceerde circulaire. In dit geval is dat de Meicirculaire 2023. De begroting wordt gebaseerd op de Septembercirculaire 2023;
- In meerjarenperspectief wordt jaarlijks 2% opbrengstenstijging voor de OZB meegenomen exclusief areaaluitbreiding;
- Als uitgangspunt voor de hoogte van de afvalstoffenheffing wordt kostendekkendheid gehanteerd;
- Voor de rioolheffing wordt de ontwikkeling van het GRP gevolgd;
- Met ingang van 2022 hebben we het tarief voor verblijfsbelasting gedifferentieerd en opgesplitst in een tarief voor toeristische overnachtingen en een tarief voor de onderkomens waarvoor een ruimtelijke toestemming is verleend voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Het tarief voor toeristische overnachtingen bedraagt € 1,00 per persoon per nacht. Voor huisvesting van arbeidsmigranten bedraagt het tarief € 1,30 vanaf 2024;
- In de jaren 2024 – 2027 is een jaarlijkse post voor onvoorzien opgenomen van € 400.000;
- Om de reservepositie te verstevigen voegen we in de jaren 2024-2027 jaarlijks € 3.000.000 toe aan de algemene reserve.

Bijlage B: Voorgenomen investeringen 2024

Totaal investeringen Kadernota 2024

nr	Kern	Omschrijving van de kapitaaluitgaven	Afschrijf- termijn	Bruto investering	Dekking*	Netto investering	Totaal kapitaal- lasten	Kapitaal- lasten gedekt*	Kapitaal- lasten netto
Vermindering gevolgen klimaatontwikkeling									
1	Algemeen	KRW 2024	60	535.000	535.000	0	12.929	12.929	0
2	Algemeen	Afkoppelen bedrijfsterreinen KRW 2024	60	643.000	643.000	0	15.539	15.539	0
3	Algemeen	Groen-blauwe revolutie 2024	60	62.000	62.000	0	1.498	1.498	0
4	Algemeen	Bijdrage privaat afkoppelen 2024	60	112.000	112.000	0	2.707	2.707	0
5	Baarlo	Vorbereidingskrediet afkoppelen en herinrichten Koninginnebuurt Baarlo	40	285.000	0	285.000	9.263	0	9.263
6	Meijel	Afkoppelen en herinrichten bedrijventerrein Kruisstraat-Banmolen-Bosrand-Hof	40	2.335.000	0	2.335.000	75.888	0	75.888
Bevordering verkeersveiligheid									
7a	Helden	Herinrichten Mariaplein en Kesselseweg bebouwde kom (incl. entree Kaupman en Rochusplein)	40	3.138.000	0	3.138.000	101.985	0	101.985
7b	Helden	Bijdrage maatregelen riolering Herinrichten Mariaplein en Kesselseweg (incl. Kaupman en Rochusplein)	60	150.000	150.000	0	3.625	3.625	0
8a	Kessel	Herinrichten Beeselseweg, Veers, Veersepad, Overbergstraat en Aloysiusstraat	40	3.275.000	0	3.275.000	106.438	0	106.438
8b	Kessel	Bijdrage maatregelen riolering herinrichten Beeselseweg, Veers, Veersepad, Overbergstraat en Aloysiusstraat.	60	814.000	814.000	0	19.672	19.672	0
Overige infrastructurele werken									
9a	Panningen	Reconstructie Berhardstraat e.o.	40	2.327.000	0	2.327.000	75.628	0	75.628
9b	Panningen	Bijdrage riolering aan reconstructie Berhardstraat e.o.	60	768.000	768.000	0	18.560	18.560	0
10	Maasbree	Reconstructie rijbaan Siberië-Zonneveld	40	1.860.000	0	1.860.000	60.450	0	60.450
11	Diverse	Vervangen duikers Haamborgweg+Molenstraat+Bosakkerweg	60	512.420	0	512.420	12.383	0	12.383
12	Algemeen	Speeltoestellen	20	150.000	0	150.000	8.625	0	8.625
Riool en afvalwater beheer									
13	Algemeen	Renovatie vervanging vrijvervalriolering 2024	60	1.682.312	1.682.312	0	40.656	40.656	0
14	Algemeen	Optimalisatie mechanische leidingen 2024	60	93.000	93.000	0	2.248	2.248	0
15	Algemeen	Renovatie hoofdgemalen 2024	15	312.000	312.000	0	23.140	23.140	0
16	Algemeen	Renovatie drukriolering 2024	15	255.000	255.000	0	18.913	18.913	0
17	Algemeen	Aanpassen wadi's en buffers 2024	60	36.000	36.000	0	870	870	0
Onderhouden en verduurzamen accommodaties									
18	Meijel	Verharden van parkeerterrein RKMSV	15	214.000		214.000	6.955	0	6.955

nr	Kern	Omschrijving van de kapitaaluitgaven	Afschrijf- termijn	Bruto investering	Dekking*	Netto investering	Totaal kapitaal- lasten	Kapitaal- lasten gedekt*	Kapitaal- lasten netto
Bedrijfsvoering									
19	Algemeen	Straatstofzuiger	7	25.000	25.000	0	3.759	3.759	0
20	Algemeen	Vervangen en verduurzamen tractie buitendienst	7	381.920	381.920	0	57.424	57.424	0
21	Algemeen	Vervangen van 3 vuilniswagens	8	930.000	930.000	0	123.225	123.225	0
22	Algemeen	Vervanging werkplekken (schermen/thin clients)	6	178.000	178.000	0	29.667	29.667	0
23	Algemeen	Vervanging Wifi Huis van de Gemeente en Buitendienst	6	45.000		45.000	7.838	0	7.838
Sociaal Domein									
24	Algemeen	Wmo vervoersvoorzieningen	5	500.000	500.000	0	103.750	103.750	0
TOTAAL				21.618.652	7.477.232	14.141.420	943.632	478.181	465.451
* kapitaallasten kunnen worden gedekt uit GRP, bestaande budgetten binnen begroting, reserves etc.									

Toelichting voorgenomen investeringen 2024:

Vermindering gevolgen klimaatontwikkeling

De investeringen in deze rubriek hebben een relatie met programma 1.2 Beheer fysieke leefomgeving en dragen onder andere bij aan doelstelling 4. Een klimaatadaptieve en klimaatneutrale fysieke leefomgeving.

1. Kader richtlijn water (KRW) 2024: € 535.000

De Kader Richtlijn Water (KRW) is een Europese richtlijn die voorschrijft dat de waterkwaliteit aan bepaalde eisen moet voldoen. Voor de komende jaren vraagt dit nog diverse investeringen (met name in Baarlo). In ons Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) is dit vertaald in concrete maatregelen. Tot en met 2026 is daar € 2.800.000 voor gereserveerd.

2. Afkoppelen bedrijventerreinen KRW 2024: € 643.000

Bijdrage vanuit het gemeentelijke rioleringsplan voor het verminderen van de effecten van overstorten vanuit bedrijfsterreinen.

3. Groen-blauwe revolutie 2024: € 62.000

Samen met onze partners van Waterpanel Noord stimuleren we scholen om schoolpleinen af te koppelen en te vergroenen, de zogenoemde groen-blauwe revolutie.

4. Bijdrage privaat afkoppelen 2024: € 112.000

Deze investering is er om de huidige afkoppelregeling (Waterklaar) voor privaat terrein voort te zetten. Het waterschap draagt € 61.000 bij aan deze regeling. Het aandeel van Peel en Maas (€ 51.000) is gedekt via het GRP. Het totale budget bedraagt dus € 112.000.

5. Voorbereidingskrediet afkoppelen en herinrichten Koninginnebuurt (Baarlo): € 285.000

Duurzaam veilig en klimaatadaptief herinrichten van de openbare ruimte. De herinrichting geeft invulling aan de KRW-opgave in Baarlo en ook wordt wateroverlast voorkomen. De voorbereidingskosten van totaal € 500.000 zijn onderdeel van de totaal verwachte kosten van ca. € 5.000.000. Voorbereidingskosten zullen gebruikt om het plan meer op detailniveau uit te werken. Daarmee kan voor 2025 gericht uitvoeringsbudget worden aangevraagd. Geschatte (aanvullende) uitvoeringskosten 2025 bedragen ca. € 4.500.000.

6. Afkoppelen en herinrichten bedrijventerrein Kruisstraat-Banmolen-Bosrand-Hof (Meijel): € 2.335.000

Duurzaam veilig en klimaatadaptief herinrichten van de openbare ruimte. De herinrichting geeft invulling aan de KRW-opgave in Meijel en ook wordt wateroverlast voorkomen. De werkzaamheden aan het riool worden voor € 2.643.000 gedekt uit het GRP (€ 320.000 via investering 1- KRW 2024, € 643.000 via investering 2 – afkoppelen bedrijventerreinen KRW 2024 en € 1.680.000 via investering 13 – Renovatie vrijvervalriolering 2024). Het totale budget bedraagt dus € 4.978.000.

Bevordering verkeersveiligheid

De investeringen in deze rubriek hebben een relatie met programma 1.2 Beheer fysieke leefomgeving en dragen onder andere bij aan doelstelling 1. 'Een kwalitatief goede, veilige, duurzaam ingerichte en onderhouden openbare ruimte die de eigen identiteit versterkt' en 2. 'Een openbare ruimte die van en voor iedereen is en waar het met name voor fietsers en wandelaars goed toeven is'.

7a. Herinrichten Mariaplein en Kesselseweg bebouwde kom (Helden): € 3.138.000

7b. Bijdrage maatregelen riolering Herinrichten Mariaplein en Kesselseweg: € 150.000

De wegvakken Mariaplein en Kesselseweg in Helden worden, ook als uitwerking van de unaniem aangenomen motie M15-2022, ingericht volgens het concept van Duurzaam Veilig Verkeer (DVV). Bij het ontwerpen van wegen speelt de veiligheid van de weggebruiker een belangrijke rol. Landelijke richtlijnen, normen en instrumenten helpen de wegontwerper bij het maken van een optimaal wegontwerp. Doel is verder het toekomstbestendig inrichten van het Mariaplein en de directe omgeving met de focus op beleven en ontmoeten. Op dit moment loopt het proces met het dorp om te komen tot een definitief ontwerp. Het aangegeven budget is een zo goed mogelijke inschatting op basis van de in week 11 bekende informatie.

8a. Herinrichten Beeselseweg, Veers, Veersepap, e.o. (Kessel): € 3.275.000

8b. Bijdrage maatregelen riolering Beeselseweg, Veers, e.o.: € 814.000

Duurzaam veilig herinrichten van Beeselseweg, Veers, Veersepap en Aloysiusstraat in Kessel. Deze wegen vertonen schadebeelden, waardoor vervanging van het wegdek nodig is. Bovendien zijn verkeerskundige aanpassingen gewenst, voor een deel ook volgend uit het verkeerscirculatieplan Kessel. Door gelijktijdig te investeren in de riolering kan ook hemelwater worden afgekoppeld.

Overige infrastructurele werken

De investeringen in deze rubriek hebben een relatie met programma 1.2 Beheer fysieke leefomgeving en dragen onder andere bij aan doelstelling: 1. 'Een kwalitatief goede, veilige, duurzaam ingerichte en onderhouden openbare ruimte die de eigen identiteit versterkt' en 3. 'Een fysieke leefomgeving waarvan de gebruikers zich 'mentaal eigenaar' voelen'.

9a. Reconstructie Bernhardstraat e.o. (Panningen): € 2.327.000

9b. Bijdrage riolering aan reconstructie Bernhardstraat e.o.: € 768.000

Duurzaam veilig herinrichten van de openbare ruimte. In de huidige raming is geen rekening gehouden met eventuele meerkosten als gevolg van aanleg Warmte Koude-net Panningen. Daarover is op dit moment nog te weinig bekend. Het is echter belangrijk om per 2024 krediet ter beschikking te hebben, zodat we op elk moment kunnen aanhaken op de planning van het Warmte Koude-net, zodat daar geen onnodige vertraging ontstaat en de toegekende subsidie niet in gevaar komt. Mocht de aanleg van het Warmte Koude-net om welke reden dan ook niet doorgaan, dan is een herinrichting evengoed noodzakelijk omdat de openbare ruimte technisch en esthetisch gezien aan vervanging toe is.

10. Reconstructie rijbaan Siberië-Zonneveld (Maasbree): € 1.860.000

Reconstructie van wegdek en fundering. De huidige fundering van de weg is niet sterk genoeg voor het zware verkeer dat er rijdt. Daardoor ontstaat schade aan het asfalt. De fundering wordt versterkt en er wordt nieuw asfalt aangebracht.

11. Vervangen duikers Haambergweg, Molenstraat, Bosakkerweg: € 512.420

Vervangen huidige duikers door langere duikers. Daardoor komt er meer ruimte voor de berm waardoor de verkeersveiligheid verbetert.

12. Speeltoestellen: € 150.000

Het vervangen van speeltoestellen die technisch zijn afgeschreven. Conform besluit begroting 2022 wordt hiervoor jaarlijks een krediet ter beschikking gesteld. Dit bedrag staat los van de € 400.000 die in 2022 beschikbaar is gesteld: dat bedrag is bestemd voor uitbreiding van speelvoorzieningen.

Riool en afvalwater beheer

Dit betreft investeringen aan het rioolstelsel. Waarbij het Gemeentelijk RioleringsPlan 2022-2026 wordt gevolgd. In dit plan zijn deze investeringen uitgebreid uitgewerkt. De investeringen in deze rubriek hebben een relatie met programma 1.2 Beheer fysieke leefomgeving en dragen onder andere bij aan doelstelling 1. 'Een kwalitatief goede, veilige, duurzaam ingerichte en onderhouden openbare ruimte die de eigen identiteit versterkt'.

13. Renovatie vervanging vrijvervalriolering 2024: € 1.682.312

We verbeteren waar nodig het functioneren van de riolering. De komende jaren optimaliseren we het functioneren van het vrijvervalriool.

14. Optimalisatie mechanische leidingen 2024: € 93.000

We verbeteren waar nodig het functioneren van de riolering. De komende jaren optimaliseren we het functioneren van de mechanische leidingen (drukriool en persleidingen).

15. Renovatie hoofdgemalen 2024: € 312.000

Gemalen, drukriolering en IBA's vervangen of renoveren we als dat nodig is.

16. Renovatie drukriolering 2024: € 255.000

Gemalen, drukriolering en IBA's vervangen of renoveren we als dat nodig is.

17. Aanpassen wadi's en buffers 2024: € 36.000

Gedurende de planperiode van het huidige GRP willen we een aantal wadi's (= water afvoer drainage en infiltratie) en buffers voor wateropvang omvormen en beter inrichten voor het beheer.

Onderhouden en verduurzamen accommodaties

De investering in het parkeerterrein van RKMSV heeft een relatie met programma 3.3 Sport en bewegen en doelstelling 2. 'Sportvoorzieningen en sportaccommodaties zijn zoveel mogelijk van de gemeenschappen zelf en zijn zo optimaal mogelijk in gebruik'.

18. Verharden van parkeerterrein RKMSV (Meijel): € 214.000

De parkeerplaats bij voetbalvereniging RKMSV bestaat op dit moment in zijn geheel uit halfverharding. De voetbalvereniging heeft de wens om deze te verharden. Door de rijbaan te verharden met asfalt zal in de toekomst voorkomen worden dat er gaten ontstaan. Door de parkeerstroken te behouden als halfverharding blijft er ruimte voor het regenwater om te infiltreren in het gebied. Door de nieuwe indeling van het parkeerterrein ontstaat er ruimte voor extra groen in de vorm van bomen en onderbeplanting.

Bedrijfsvoering

In deze rubriek zijn diverse investeringen opgenomen die verband houden met eigen bedrijfsvoering. Dat betreft onder andere bedrijfsmiddelen voor de afvalinzameling (programma 1.2), buitendienst en ICT (programma 6.1).

19. Straatstofzuiger: € 25.000

Voor het ruimen van straatvuil in centra is het gebruik van een straatstofzuiger wenselijk. Deze milieuvriendelijke, vrijwel geruisloze en ergonomische stofzuiger is zonder overlast inzetbaar tijdens winkeltijden. De kapitaallasten worden gedekt uit het product Afval.

20. Vervangen en verduurzamen tractie buitendienst: € 381.920

Diverse tractiemiddelen moeten in 2024 worden vervangen. De nieuwe voertuigen voldoen aan de duurzaamheidseisen. In de begroting is al rekening gehouden met de kapitaalslasten die de jaarlijkse vervanging van tractiemiddelen met zich meebrengt. Vanwege de hoge inflatie is het budget met 10% opgehoogd ten opzichte van voorgaande jaren. De kapitaallasten zijn gedekt binnen de bestaande budgetten in de begroting.

21. Vervanging van 3 vuilniswagens: € 930.000

Drie vuilniswagens (voor het huis-aan-huis inzamelen) zijn afgeschreven en moeten worden vervangen. Deze voertuigen voldoen aan de duurzaamheidseisen (HVO100 schone diesel). De kapitaallasten worden gedekt binnen het product Afval.

22. Vervanging werkplekken (schermen/thin clients): € 178.000

In 2024 staat de vervanging van de werkplekken in het Huis van de Gemeente en de gemeentewerf op het programma. De werkplekken zijn eind 2017 aangeschaft en hebben een levensduur van 6 jaar. Met de aanschaf is een bedrag van € 178.000 gemoeid. De kapitaallasten zijn gedekt binnen de bestaande budgetten in de begroting.

23. Vervanging Wifi Huis van de Gemeente en buitendienst: € 45.000

Het Wifi-netwerk, aangeschaft tijdens de verbouwing van het Huis van de Gemeente in 2015, heeft in de praktijk een levensduur van ruim 8 jaar. De huidige installatie wordt vanaf medio 2024 niet meer ondersteund en daardoor kan de veiligheid niet meer worden gegarandeerd. Daarom moet deze in 2024 vervangen worden. Hiermee is een bedrag van € 45.000 gemoeid. Vanwege de aangescherpte veiligheidseisen gaan we bij het Wifi-netwerk uit van een afschrijvingstermijn van 6 jaar. Dit krediet wordt samengevoegd met het krediet van punt 22, omdat beide vervangingscycli gelijk lopen en integraal worden opgepakt.

Sociaal domein

De investeringen in de rubriek sociaal domein hebben een relatie met programma 2.2 Zorg en ondersteuning en dragen onder andere bij aan doelstelling 3. 'Er is maatschappelijke opvang voor kwetsbare groepen' en 2. 'Er zijn toegankelijke algemene voorzieningen aangevuld met passende maatwerkvoorzieningen'.

24. Wmo-vervoersvoorzieningen: € 500.000

Reguliere aanschaf van vervoersvoorzieningen in het kader van de Wmo die aan cliënten in bruikleen worden gegeven maar waarvan de gemeente eigenaar blijft. De kapitaallasten zijn gedekt binnen de bestaande budgetten in de begroting.

Bijlage C: Voorgenomen claims 2024 - 2027

Claims Kadernota 2024

Nr	Omschrijving	Betrekking op periode	2024	Dekking	2025	Dekking	2026	Dekking	2027	Dekking
1	Verhogen onderhoudsbudget verlichting	structureel	150.000		150.000		150.000		150.000	
2	Verkeer en vervoer	structureel	60.000		60.000		60.000		60.000	
3	Kunstensymposium Baarlo	eenmalig	25.000	25.000						
4	Nieuwe taken Omgevingswet	structureel	100.000		100.000		100.000		100.000	
5	Uitbreiding taken Maatschappelijke ontwikkeling	structureel	90.000		90.000		90.000		90.000	
6	Structurele inzet BOA's	structureel	110.000	110.000	110.000	110.000	110.000	110.000	110.000	110.000
7	Handhaving, veiligheid en Bibob	structureel	172.000		172.000		172.000		172.000	
8	Huisvestingsfonds	2024-2028	100.000		100.000		100.000		100.000	
Totaal			807.000	135.000	782.000	110.000	782.000	110.000	782.000	110.000

Toelichting claims 2024 – 2027:

1. Verhogen onderhoudsbudget verlichting: € 150.000

Relatie met programma 1.2; doelstelling 1. 'Een kwalitatief goede, veilige, duurzaam ingerichte en onderhouden openbare ruimte die de eigen identiteit versterkt'.

Voor openbare verlichting is de afgelopen jaren gebruikt gemaakt van een voorziening, maar deze is niet meer toereikend. Het voorstel is om geen gebruik meer te maken van een voorziening, maar kosten voor vervangen van armaturen op te nemen in het reguliere onderhoudsbudget. In 2023 wordt het onderhoud van verlichting opnieuw aanbesteed. Pas na afronding van deze procedure is met zekerheid aan te geven met welk bedrag het budget opgehoogd moet worden. Naar verwachting zal dit bedrag rond de € 150.000 liggen.

2. Verkeer en vervoer: € 60.000

Relatie met programma 1.2; doelstelling 2. 'Een openbare ruimte die van en voor iedereen is en waar het met name voor fietsers en wandelaars goed toeven is'.

Verhoging budget verkeer en vervoer is noodzakelijk om de toenemende ontwikkelingen en werkzaamheden op het gebied van mobiliteit en verkeersveiligheid uit te voeren. Uit dit budget faciliteren we lokale en regionale mobiliteitsvraagstukken en voeren we deze uit.

De kosten van verkeerstechnisch beheer en onderhoud stijgen: bijvoorbeeld diverse verkeersmaatregelen die we uitvoeren naar aanleiding van meldingen van inwoners en ondernemers op het gebied van parkeren en verkeersveiligheid. Naast investeringen in infrastructurele verkeersveiligheidsmaatregelen en verkeerseducatie op scholen, gaan we meer inzetten op gedragsbeïnvloeding om de verkeersveiligheid te bevorderen op diverse thema's. Daarnaast stijgen de kosten voor regionale samenwerking op het gebied van mobiliteit onder Trendsportal.

3. Kunstensymposium Baarlo: € 25.000

Relatie met programma 3.4; doelstelling 1. 'Kunst en cultuur bieden plezier en dragen bij aan het bereiken van individuele en sociale zingeving, zelfvertrouwen, intellectuele ontplooiing, ontspanning en positieve gezondheid. Kunst en cultuur zijn krachtige middelen om in te zetten en spelen een grote rol bij het bevorderen van een goed functionerende maatschappij'.

Steengoed Baarlo wil in juni 2024 het tweede Beeldhouwsymposium organiseren. Dit is een opvolger van het Kunstsymposium dat in 2018 is georganiseerd in het kader van 800-jarig bestaan van Baarlo. Toen zijn er 6 kunstwerken ter plaatse gehouden in het kasteelpark. Het concept voor 2024 is in grote lijnen gelijk als dat van 2018. Het voorstel is om deze incidentele kosten te dekken uit de reserve Kunst en Cultuur.

4. Nieuwe taken Omgevingswet: € 100.000

Relatie met programma 5.1; doelstelling 5 'Handelingen in strijd met geldende regels beëindigen als waarborg voor een gezonde en veilige leefomgeving' en met programma 1.1; doelstelling 1.3. 'We gaan op een duurzame, bewuste wijze om met onze fysieke leefomgeving en koesteren de diversiteit hiervan. Hierin stimuleren en faciliteren we het gemeenschappelijk eigenaarschap van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.'

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 komt er een aantal extra taken naar onze gemeente. Gemeenten worden verantwoordelijk voor bodemtaken, centrale voorziening geluidsgegevens, register externe veiligheid (REV) en uitbreiding bedrijvenbestand. Voor de uitvoering van deze taken is structureel extra budget nodig.

5. Uitbreiding taken Maatschappelijke ontwikkeling: € 90.000

Relatie met programma's 2.2; doelstelling 4: 'We faciliteren gemeenschappen en (groepen) burgers bij het bevorderen van een gezonde leefstijl' en programma's 3.1 t/m 3.4. onder andere doelstelling 1-programma 3.1: 'Vitale gemeenschappen die regie hebben over de eigen ontwikkeling' en doelstelling bij programma 3.2: 'Een goede, gezonde en stimulerende fysieke leefomgeving'.

Er is een aanzienlijke hoeveelheid lokale projecten op het gebied van maatschappelijke ontwikkeling dat wordt opgepakt (zoals De Heuf, MFA De Paort, sporthal Maasbree, onderwijshuisvesting). Daarnaast spelen landelijk diverse maatschappelijke ontwikkelingen die ook hun weerslag hebben op de gemeentelijke taken. Voorbeelden zijn de spreidingswet en opvang nieuwkomers, het preventie-akkoord, de uitvoering van de brede Spuk-regeling (financiering voor alle gemeenten beschikbaar gesteld voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis). Binnen de huidige bezetting kunnen deze taken niet allemaal worden uitgevoerd, dus is structurele uitbreiding nodig.

6. Structurele inzet BOA's: € 110.000

Relatie met programma 5.1; doelstelling 5 'Handelingen in strijd met geldende regels beëindigen als waarborg voor een gezonde en veilige leefomgeving' en met programma 1.1; doelstelling 1.3. 'We gaan op een duurzame, bewuste wijze om met onze fysieke leefomgeving en koesteren de diversiteit hiervan. Hierin stimuleren en faciliteren we het gemeenschappelijk eigenaarschap van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving'.

In de begroting 2022 is besloten tot een tijdelijke uitbreiding Buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's). Dat betrof het voorstel voor een tijdelijke uitbreiding van 2 BOA's voor de duur van 2 jaar, die zichtbaar zijn in de openbare ruimte en zich hoofdzakelijk bezig houden met de openbare orde en veiligheid in onze gemeente. Het aantal meldingen (klachten) in de openbare ruimte is de laatste jaren aanzienlijk toegenomen. Toezicht op de leefbaarheid en veiligheid in de openbare ruimte is van belang om het goede leven in Peel en Maas te kunnen blijven ervaren. Gelet op het aantal meldingen en de ervaringen uit de pilot is de inzet van de BOA's structureel nodig. In financieel opzicht is er bij de begroting 2022 voorzichtigheidshalve al voor gekozen de lasten structureel te ramen, zodat bij eventuele voortzetting geen financiële nadelen zouden ontstaan.

7. Handhaving, veiligheid en Bibob: € 172.000

Relatie met programma's 5.1; doelstelling 2: 'Een weerbaar Peel en Maas dat bestand is tegen ondermijnende criminaliteit' en met programma 1.1; doelstelling 1.3. 'We gaan op een duurzame, bewuste wijze om met onze fysieke leefomgeving en koesteren de diversiteit hiervan. Hierin stimuleren en faciliteren we het gemeenschappelijk eigenaarschap van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving'.

Op het vlak van openbare orde en veiligheid wordt ingezet op een veilige fysieke leefomgeving waaronder aanpak van ondermijning. Hierin zien we ook een toename van de inzet van bestuurlijk juridische instrumenten bij ongewenste situaties en de meer complexe procedures. De huidige personele capaciteit is hiervoor niet toereikend en er is extra capaciteit nodig om dit op te vangen, zowel voor openbare orde problematiek als handavingsprocedures.

De afgelopen jaren zijn de wettelijke mogelijkheden om een Bibob-toets (bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) uit te voeren aanzienlijk uitgebreid. De beschikbare capaciteit, die al krap was, is niet met deze uitbreiding meegegroeid. Willen we de bestuurlijk vastgelegde ambities waarmaken en de daarover gemaakte afspraken met de raad nakomen, dan is uitbreiding van de capaciteit op dit terrein noodzakelijk. De gevolgen van de wijzigingen door de Omgevingswet en ontwikkelingen op het gebied van de uitvoeringswerkzaamheden worden gemonitord. Mogelijke gevolgen worden in 2024 / 2025 meegenomen.

8. Huisvestingsfonds: € 100.000

Relatie met programma 1.1 doelstelling 6: Woningbestand duurzaam in balans.

We stellen voor een huisvestingsfonds van € 100.000 per jaar in te stellen gedurende 5 jaar. Met dit fonds willen we zowel tijdelijke als ook permanente woonvormen snel mogelijk maken. Hiertoe stellen we een regeling op die ontwikkelaars en initiatiefnemers in staat stelt om bij een tekort in hun plannen een compensatie aan te vragen zodat deze plannen voor de diverse groepen alsnog gerealiseerd kunnen worden. De regeling voor de uitvoering van dit fonds is al in de maak en wordt in 2023 opgenomen in de nota kostenverhaal.

Kadernota 2024

Met lef en vertrouwen
verder bouwen

Een uitgave van
de gemeente Peel en Maas

Postbus 7088
5980 AB Panningen
Wilhelminaplein 1
5981 CC Panningen
T 077 - 306 66 66
E info@peelenmaas.nl
www.peelenmaas.nl